

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE**Jméno autora****MUDr. MgA. Kateřina Rusinová, Ph.D.****Habilitační práce****Etika a komunikace v intenzivní medicíně****Obor**

Anesteziologie a resuscitace

Pracoviště autoraKlinika paliativní medicíny 1. LF UK a Všeobecné
fakultní nemocnice, Praha

Habilitační práce MUDr. MgA. Kateřiny Rusinové, Ph.D. „Etika a komunikace v intenzivní medicíně“ se zabývá propojením klinické etiky a intenzivní medicíny.

V předmluvě autorka vysvětluje význam prolínání přístupů intenzivní a paliativní medicíny při tzv. plánování budoucí péče, a to jak ze strany lékaře při hodnocení přínosu intenzivní péče, tak ze strany pacienta, ohledně přijatelnosti dyskomfortu, spojeného s invazivními metodami za cenu šance na prodloužení života.

Hlavním cílem práce je charakteristika základních aspektů, které propojují závažné onemocnění, pacienta a lékaře a analýza jejich vzájemného vztahu s ohledem na postup onemocnění, etické hodnoty medicíny a pacienta. V úvodu autorka přehledně shrnuje roli etiky ve zdravotnictví se zvláštním zaměřením na oblast intenzivní medicíny, problematiku zemřelého dárce orgánů po zástavě cirkulace, zabývá se otázkami přiměřenosti a limitace péče a alokace vzácných zdrojů a dostupnosti péče. Jsou zmiňovány morální teorie v medicíně včetně 4 principů přístupu k lékařské etice, jimiž jsou beneficence, non-maleficence, respekt k autonomii a férovosti, jsou prezentována dilemata těchto principů v klinické praxi.

Speciální část sestává z několika kapitol. Je stanoveno 5 hlavních cílů, které jsou probírány v kapitole věnované výsledkům s následnou diskusí. Je podrobně analyzována kvalita komunikace v intenzivní péči obecně, problematika zemřelých dárců orgánů po nevratné

zástavě cirkulace, konflikty v intenzivní péči a rozhodování o přiměřenosti péče. Je shrnuta a diskutována aktuální problematika alokace vzácných zdrojů v období pandemie.

Práce je napsaná přehledně a srozumitelně, má rozsah 152 stran včetně seznamu použitých zkratk, příloh a literárních zdrojů. Seznam literatury má 70 položek, je relevantní tématu. Součástí práce je 15 vlastních publikací in extenso v časopisech českých i zahraničních s IF, které dokumentují hlavní cíle práce; publikace jsou doplněny krátkým komentářem. Práce je doplněna seznamem odborných aktivit autorky. Z formálního hlediska je v práci minimum nedostatků, které nijak neovlivňují celkové vyznění práce (několik překlepů, VFN Praha a FN Královské Vinohrady nejsou transplantační centra - str. 20).

Autorka se problematikou intenzivní medicíny, etiky ve zdravotnictví a paliativní péči systematicky zabývá teoreticky i prakticky. Publikační aktivita autorky je obsáhlá, výsledky práce jsou prezentovány v prestižních časopisech.

Práce přináší nové významné vědecké poznatky. Téma práce je originálně zpracované a pro obor anesteziologie a resuscitace velmi přínosné.

Předložená habilitační práce je originální, nebyla nalezena shoda s jinou prací (výstup ze systému TURNITIN).

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Z předložených analýz vyplývá, že by bylo vhodné v pregraduálním i postgraduálním studiu medicíny rozšířit obor lékařské etiky s důrazem na propojení s klinickou medicínou, a začlenit i praktický výcvik v komunikaci s pacienty a jejich příbuznými. Byly v tomto směru podniknuty nějaké kroky?
2. Pacient má právo na informace o svém zdravotním stavu. Občas se ale lékař setkává s žádostí rodinných příslušníků o nesdělování znepokojujících informací pacientovi, což vychází z jejich přání chránit pacienta nebo zabránit tomu, aby pacient ztratil naději. Jaký postup byste na základě vlastních zkušeností v takové situaci preferovala?

Závěr

Habilitační práce MUDr. MgA. Kateřiny Rusinové, Ph.D. „Etika a komunikace v intenzivní medicíně“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce. Doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit titul docent pro obor: anesteziologie a resuscitace.

Praha dne: 21.9.2021

podpis: